

HuFiHuFiHuFiHuFiHuFiHuFiHuFiHuFiHuFiHuFiHuFi

Hungária fiataljai Ifjúsági rovat

Rakd el a HUFI minden számát úgy, hogy - mint kis „könyvecske” - a kezed ügyében legyen. A néprajz, néptánc, cserkészélet gyöngyszemeit gyűjtögetjük számodra!

56 az emléken, 56 a léleken, 56 a jövőben!

A magyar nép 1956-os kommunista szovjetek elleni fellázadásáról és szabadságharcáról sosem fogunk megfeledkezni! Ez, emberi szempontból egyszerűen és kimondottan lehetetlen!

A Kárpát-medence mai magyarsága szinte minden csücskében-sarkában, kis iskolákban, egyetemeken, kis falukban, nagy városok főterein, a háborús és az 56-os emigráció után alakult magyar közösségek nosztalgias fesztiváljain *mindenhol* tiszteletadásokat szerveztek. Miként múltak az évtizedek, az egyre átlátszóbb, bővebb információ következtében átkerül mindnyájunkhoz a történetek aprólékra morzsolt valósága. A to-

vábbra is előkerülő képek, a filmek, a dokumentumok, a naplók és a magnóra felvett tanúbizonyságok lerajzolják az akkori októberi-novemberi napok eddig még ismeretlen mozzanatait is. Az előzmények egyre érthetőbbek, a megtorlások valósága szembecsap, a menekültek történetei szívbe döfnek, az otthonmaradtak sorsa az elképesztő elnyomás képernyőjéről pedig könnyet fakaszt!

Még mindig marad a roncsból, sok a kérdés, és mégannyi válasz is hiányzik. Míg e sorokat írom, itt minálunk még nem zajlott le az idei tiszteletadásunk. Az előkészületek lázában mozognak. A 2013-as műsorunk a vidéki és a külhoni visszhangot akarja bemutatni. Négy magyarországi művésztestvérünk áll mellénk. Sokan leszünk a színpadon, sokan gyakorolunk, olvasunk, tanulunk. Hazai hangokat szólaltatunk meg ahhoz, hogy a mai értéskálánk a helyén legyen. Átszemléljük történeteket is, hogy mindegyik iránt ébren tartjuk a legmélyebb tiszteletünket. Megzenésítjük a kedvet, elringatjuk

a gondolatokat. Olyan pillanatokat akarunk keletkeztetni, amelyek alatt könnyebben lehet behatolni a lélekhez. A megosztott óra tartalma meghallgatása után kezdet fogunk és nagyot lélegezve felénekelünk együtt az Urhoz. (megtörtént! l. 6.o.)

Zólyomi Kati, műsorfelelős
(Képek és műsorkrónika a következő számunkban).

Havi „HUFImondát”:

„Az élet művészete abban rejlik, hogy megtaláld az egyensúlyt a között, hogy hol visszatartsz, hol elengedsz!”

(Henry Ellis)

Olvasunk... és gondolkozunk Kamat az élet...

A kamatot néha befizetjük, néha pedig kapjuk, érdem s igazság szerint. Érdekes ajándék. Az évvégünk is mindig máshogy jelentkezik. Mint ez a ráadás! Az idén nehezebb, kihívóbb. Minden alakul, de félelmetesen késik! A tavasz is csak nagy nehezen bontakozik ki, eszténként hűvös szelek fújnak, még a kellemes takaróinkat használjuk, és reménykedve várjuk a napocska melegét.

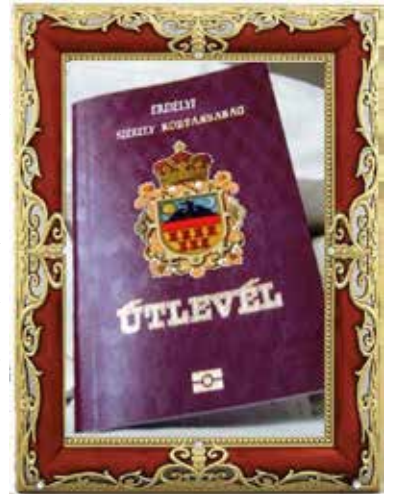
Ingadoznak a magyar hangulatok is. Nehézkesebbek! Kérettetik magukat! Közösségünk már nem az elszigeteltséggel, hanem az új levegők mellett próbálja megállni a helyét. Ez a fiatal rendszeresség sokkal több, sokkal „másabb” és veszélyesebb döntések elé szorít minket.

A köztudatba lassan beidegződő nyílvasnóság elé való állítás még nagy teher. Még mindig úgy teszünk s döntünk, ahogy nekünk kell és illik, de már egy ideje ez a mozdulat nem „csak a miénk”, hanem az egész világon szétszórt magyaroké is. Ezt nem egyszerű megemészteni! Még nehezebb a természetes átigazodás! Szinte mindennapi a hazaiak idelátogatása. Itt nyüzsögnek mellettünk a részben „ismeretlen” magyarok - főleg anyaországiak. Új nevek, új arcok sorakoznak hozzánk... mintha ez lenne a legújabb „divat”.

Nem ellenkezünk, hanem örülünk nekik... Ámde felfogtuk-e azt, hogy még mindig mi döntünk? Mert ez a „magyar haza” a miénk, mi alkotjuk, mi tartjuk fenn, mi vigyázunk rá, mi határozzuk meg - szükségleteinkhez mérve - az elkövetkező lépéseinket is! A kamat még a miénk! A megérdemelt ráadás. A várva várt friss levegő, a táplálkozásunk esélye egyik kívánságkosarának tartalma!

Októbert írtunk, emlékeztünk és folytattunk. Az idén is megmaradtunk! Óvatosan-lassan, de biztosan; kevesen, de meggyőződéssel, a szenvedéllyel járó egyedülléttel, a felújult ritmusok szólamára táncolva, írjuk a legfrissebb fejezeteinket! Főleg azt hangsúlyoznám ki, hogy habár a cselekményeink-teljesítményeink kintről nézve óriásiaknak tűnnek (hiszen bizony azok is), kevesen vagyunk mögöttük. Akár az első rügyek, a kis patakából kispriccelő cseppek, az elsőnek lehulló száraz őszi levelek. Hangunk csak a teljes csendben hallatszik, üzenetünk csak az érdeklődőkhöz jut el, munkánkat alaposan csak munkatársaink veszik észre... De még akkor is, ha sokat kell rá várni, az eredmény mégis elérkezik minden magyarhoz, szerteszét a nagyvilágon!

Zólyomi Kati

„Harsona zengjen!”

Falak rengtek, ablakok rezegtek a Mindszentynumban...

A palermói magyar katolikus párokia épülete az Araó utcán fekszik évtizedek óta. Igen sok alkalomkor jártam már ott, dolgoztam termeiben. A Regös együttes évekig ott tartotta az egyik heti próbáját, **Domonkos páterrel** ott tanultunk meg kórusban népdalt énekelni, ott rendeztünk remek divatbemutatót, ott lépett fel először a *Kárpát* magyar táncszínház együttesem, ott volt lányom elsőaldozása, több kedves magyar virrasztása, még több Szentmise, előadásaim...

Ez egyszer egy újszerű műsorra hívott meg **Fóthy Zsuzsi** barátom. Vasárnap délutánra szervezték az érdekes zene és kórusok előadását. Csak annyit tudtam, hogy sokan lesznek előadók, és hogy **Wagner Carolina** rendez hangversenyt az általa vezetett *Asociación Kodály Argentina* keretében. Számomra kezdetül fogva vonzóan hangzott!

Jóval műsorkezdet előtt érkeztem be. Az 1. emeleti díszteremben már többen voltak. A nagy hangszereket helyezgettek, függönyt akasztottak, kábeleket, mikrofonokat kapcsolgattak. Volt zongora, csembaló, és az egyik sarokban lustán támaszkodott a falnak két nagybőgő. Az üres széksorok csendben várták a hallgatóság megérkezését. Alig telhetett el úgy tíz perc, amikor vidáman zajos csoportok kezdtek beáradni - *mennyien!* Megtudtam, hogy öt különböző kórusról és egy zenekarról van szó. A kórusok vegyesek voltak, minden

elképzelhető téren: gyerekek, fiatal lányok, serdülő iskolásfiúk, idős férfiak és asszonyok. Öltöztetük után ítélve meg is lehetett állapítani a csoportokat. Hirtelen legalább százszázhusz ember toladott, de csak addig, amíg **Carolina** igen ügyesen és gyorsan beosztotta őket öt terembe-szobába. Aztán pedig megjelentek a zenészek is, a sok hangszerrel: hegedűk, brácsák, furulyák és csellók csatlakoztak az előzőkhöz: az *Ensamble El Cordal* Carolina zenekara volt.

Már nézők is érkezgettek. *Mennyien!* Feltételeztem, hogy a fellépő művészek családja, barátai és a rendezők ismerősei! Carolinán és nővére, **Gabin** kívül a házigazda, **Fóthy Zsuzsi**, édesanyja **Balogh-Kovács Judit**, **Proasi Barnaky Éva** meg én voltunk csak magyarok. Csodálkoztam ezen! Lent a földszinten ügködött **Paál Magdi** (étterem felelős) és **Miskolczi Dóra** (kaszszafelelős).

Az öt kórusigazgató mind Carolina tanítványai voltak, akik a Kodály-módszerrel dolgoznak: a *Jubai*, *Locos y Cuerdas*, *Rendezvous*, *Learning* és *Melisma* kórusok. Mi-

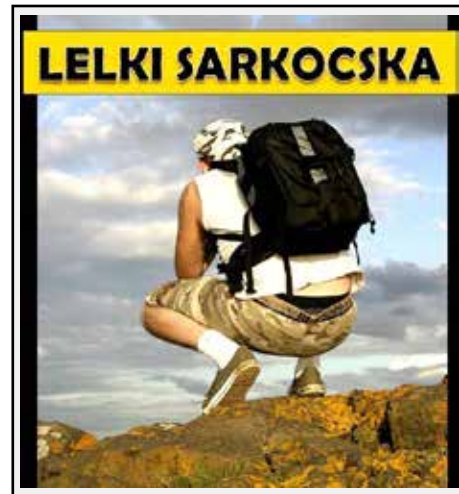

után mindenki kapott gyakorlásra és felhangolásra való időt, hajszálpontossággal el is kezdődött az előadás. A bevezető szavak után meghallgathattuk Byrd, Tin, Kreiling, Medina, Cangiano, Kodály, Palma, Reger, Bárdos, Domínguez, Kocsár és Ugalde gyönyörű műveit.

A végén vonult be a kistermetű, fürgé-fiatalos és kedves **Carolina**. A zenekarát vezényelte: Bach 5. Brandenburgi koncertjét adták elő. Szép, zöld selyemszoknyája lágyan követte mozdulatait, és hosszú szőke haja játszadozott a fekete blúzosa háta fölött. Nagyon nívós volt. Remek minden zenész!

Folyt. a 3. oldalon

Az „Ensamble El Cordal” előadása

Az élet hátizsákja egyre súlyosabb, pedig az évek elmúlásával már habkönnyűvé kellett volna válnon. (ZK)

BUENOS AIRES-I MAGYAR NÉPTÁNCMOZGALOM

Néptánc tanárok gyümölcsöző látogatása

Dél-Amerika valamennyi nagyvárosában négy hónapon keresztül a legjobb magyar népzene és a legigazibb néptánc csalogatására gyűlnek össze a táncosok. Az argentinaiak egész októberben át! A különlegesség viszont abban rejlik, hogy (ahogy már múlt számunkban jeleztük) Brazília útba ejtése után megérkeztek Magyarországról **Bárdos Zsuzsanna** (Miskolc) és **Márton Attila** (Hajdúná-

Bárdos Zsuzsanna és Márton Attila néptánc-tanárok, a „mi” Río de la Platánkkal a háttérben (nás) néptáncpedagógusok. A São Pauló-i *Pántlika*, *Zrínyi* és *Ropogós* együtteseket szeptember alatt jól megtáncoltatták (I. 4.o., *brazíliai hírek*).

Ideérkezésük óta izgalmas októberi esték és változatos délutánok szereplői voltunk mindnyájan. Olivoson a *Regös*, *Kolomp* és *Oleander* csoportokkal dolgoztak és Chacóban a *Liliom* együttes csoportjaival, az együttesvezetők kérésére összeállított táncanyag alapján. Innen Montevideóba indulnak, ahol november folyamán a *Tündérvölgy* együttes minden alcsoportjával folytatják, és zárónap majd

decemberben a Caracas-i *Gyöngyösbokrétával*. Négy hónap alapos táncmunka után az együttesek még jobban felkészülve vesznek majd részt Brazíliában a 2014-es Dél-amerikai Magyar Néptánc Találkozó biennálén!

A cserkészház végképp nem alhat! Minden napra jut a táncból! Rendszerint 3-4 órák az intenzív gyakorlatok: *Regös* és *Kolomp* háromszor hetente, *Oleanderek* egyszer. Az ismerkedés értékes, a beszélgetések tartalmasak és sok esetben szakszerűek. Van mit elmesélni, megmagyarázni, megvitatni. Csiszolni, tanítani, javítani. Százszor is megismételni a mozgásokat, a lépéssorozatokat, a testtartást igénylő utasításokat. A hangulat természetesen adódik. Nem számít az, hogy most ismertük meg egymást, hiszen a közös nevező oly óriási, hogy csupán a tekintetünk kell felismerni, azonosulni vele.

Két új barátunk kedves, önfeledt, és persze mindkettőjüknek megvan a sajátossága, természete, tapasztalata és néptáncos múltja. Az érdekes az, hogy eddig még nem dolgoztak együtt. Kettőjüket külön-külön „kiválasztották” erre a „vad, dél-amerikai” feladatra. Először járnak külföldön ilyen izgalmas megbízással: az itteni együtteseket továbbkísérni a megadott néptáncúton!

Képesítésük-felkészültségük bebizonyíthatóan tudatos és elvitathatatlan. A Nyíregyházán született **Attila** az MTF-ben (magyar táncművészeti főiskola) elvégzett tanulmányai után a néptáncoktatás felé irányítja életét. A nánási iskolában tanítja a gyerekeket és serdülőket, valamint a nyíracádi felnőttegyüttest is. Másrészt a *Bürkös* kamaragyüttes lelkes táncosa és irányítója. Azonosképpen **Zsuzsa** is e területet kezeli, már családból örökölt önfeledt sikerrel: Az ongáni iskola néptáncoktatója, miközben a közismert, színvonalas Szinvavölgyi néptáncműhelyben táncigazgatói aszisztens és táncos.

Első találkozásunk: Bonapartian Edi, szerző, Márton Attila

Mindketten szólista táncosként is remekelnek a magyarországi néptáncvilág elismert színpadain. Lelkületük vidám, és velük dolgozni feszültségmentes. Mivel „egy” a nyelvünk, csak a hangnem, az orgánus és a helyszín festi másra az alkalmakat. Teljesen ugyanazt csináljuk: ők „odaát” és mi „idele” - és most összehangoljuk az egészet. Zsuzsa megjelenése karakán és határozott. Mesél, kérdez és érdeklődik szüntelen. Nagy, kékeszöld szemei állandóan mosolyognak. Attila zárkózottabb, ritkábban, de őszintén mosolyog a helyzet elfogadása, kedve megnyilvánulásaként. Kis, barna szemeiből fénysugár árad, ha tetszik neki valami.

A napok elteltével észre vesszük tudásukat, hozzáértésüket. Nincs mit forszírozni, csak dolgozni kell. Kérni, kapni, adni, átültetni... Vagyis ismét rájönni arra, hogy ők nemcsak átadni jöttek, hanem kapni is, és fordítva. Sok-sok év kellett eltelteljen ahhoz, hogy ez tisztán érthető lehessen!

Bárdos Zsuzsa Benkő Matyikával

Magyar a magyarral, magyar néptáncos a magyar néptáncossal. Nem számít a kor, a távolság, csak a háttér és a cél tudatossága. A tapasztalatok csak még jobban értékesítik ezt a találkozást!

A dél-amerikai magyar táncgyüttesek igényei változatosak, és teljes értelemben a vezetőik és tagjaik szokásához igazodnak. Ezt Zsuzsa és Attila azonnal átvették, és igen eredményes az elvégzett munka. Hol csak mozgás és ritmusgyakorlattal, hol komoly koreográfia követésével és csiszolásával, hol új lépések elsajátításával telnek a betervezett órák. Amde e munka mellett él és tornyosodik a mulatás, a sétálás, a szórakozás minden egészséges oldala is. Egyik pénteken zártabb körben gyülekeztünk **Benkő Sanyiék** új Villa Adelina-i házában: az együttesek vezetői és közvetlen asszisztensei voltunk ott. Együtt sütöttünk-főztünk, salátát készítettünk, a néptáncosokra jellemző jó étvágyal ettünk-ittunk, énekelünk, muzsikáltunk és táncoltunk majdnem reggelig!

*

Mire az olvasó kezébe kapja ezt az újságot, akkorra már barátaink odaát lesznek Uruguayban! Ahogy szokott lenni, valami belőlük végleg itt reked nálunk... Mostantól már két újabb baráttal kell megőriznünk a szívünk mélye bársonyát: azt a helyet, ahova csak az igazi, a megosztott juthat be, mert mi ezt átvizsgáljuk, megengedjük és értékeljük azért, hogy a kiválasztott utunk szélén akadjon mindig olyan valaki, akinek kezébe akármikor belekapaszkodhatunk.

Zólyomi Kati néptáncos

Edzés után: a jókedvű Kolomp együttes, a tanárokkal

Az alkalomra egyesített Mákos és Cefre zenekarok

Álom, elképzelés, iszonyatos távolság-munka és kitartás! Nagy vágyak és mély érzések váltakoznak a szülői-nagyszülői hazától távol lakó magyar néptáncosok és zenészek életében. Nagyhírtelen az álmok valóságra válnak, az elképzelések megtestesülnek, a sok év munka és a kitartás díjat kapnak, a mérhetetlen távolságok eltűnnek és kimondhatatlan örömben a magyar élményre éhes szív dobogások helyett könnyekkel fejezi ki magát.

Teljesen különleges élménysorozat folytatódik az idén! A fantasztikus tucatjára után mi, néptáncosok is kapunk, mégpedig a javából! **Kerekes Miki** st., a *Regös* együttes táncosa és sikeresen haladó nagybölgőse részt vett a híres Kalotaszentkirályi népzene tábortáborban. Ez Erdély egyik legrégebbi, legnépesebb és legnépszerűbb tábora.

A 23. Kalotaszentkirályi népzene tábortáborban (Kalotaszeg: Felszeg - Erdély)

Az oktatás minősége, a tiszta mulatság-hangulat jellemző rá. Százával jelentkeznek a hazai és külföldi érdeklődők, és erdélyi, valamint magyarországi szakemberek vezetésével zajlik le. Egyhetes egésznapos tanítás-gyakorlás után, minden este önfeledt mulatság keletkezik, ahol ismerkedni lehet a résztvevőkkel és a falubeliekkel is! (*) **Szép Gyula** főszerző így fejezi ki: „Aki ezekben a napokban este 10 és hajnal 4 óra között kijön ide Kalotaszentkirályra, 150-200 éves időutazásba kapcsolódhat be, mert itt mulatság van: az emberek jókedvvel és jó érzéssel énekelnek és táncolnak együtt”. „A résztvevők száma hivatalosan 250 körül mozog, legalábbis a messzi földről jött vendégeké, hiszen ezen felül még a község fiataljai is bekapcsolódnak. A hagyományokhoz híven **Argentínából**, **Mexikóból** és **Nyugat-Európa több országából**, az **Egyesült Államokból**, **Kanadából** is jöttek érdeklődők, sőt, **húszan japánok és nagyszebeni román**

képviselője is van a magyar népzene és néptánc tanulásnak”, magyarázta **Póka András** polgármester. **Sinkó András**, **Kisfaludi Attila**, **Tóth Márton**, **Varga István Kiscsipás**, **Vajas Albert** és ifj. **Fodor Sándor Netti** vezetésével dolgoznak a hangszeres zenét kedvelők, és a hegedű, a háromhúrú brácsa és a nagybölgő használatát mutatják meg nekik.

Nyilvános gálaműsorral zárul a tábor, ahol a résztvevők bemutatathatják az elsajátított zenei ismereteiket a falubelieknek és a környékről érkező vendégeknek is. Az idén új hagyomány is indult, mivelhogy a szervező **Archívum Kulturális Alapítvány** a magyar népzene emlékfásorát avatja fel az Ady Endre Általános Iskola udvarán. Az első fa **Halmos Béla**, az idén elhunyt első tánc ház-primás emlékére lett elültetve. Több mint 70 zenész húzta egyszerre, tiszteletadásul! **Szép Gyula** folytatja: „Most ez a szomorú hír: hogy **Halmos Béla**, aki a tánc házmozgalom egyik alapköve, elhunyt.

Faültetés Halmos Béla emlékére Kalotaszentkirályon

Valamilyen módon meg kell emlékezzünk arról, hogy az elkövetkezendő generációk is tudják, hogy ki volt ő, illetve ki volt a többi híres népzeneész, aki már eltávozott közülünk. A Magyar népzene emlékfásorát minden évben egy-egy népzeneész fájával gazdagítják.”

Miki végigélvezte ezt az igen színes, vidám és didaktikus zenehetet, fellépett a záró gálán, a fasoravatáson, új bölgőtudással tért vissza ide hozzánk a nemrég beszerzett „parasztvonójával”, és egy széles, de nosztalgikus mosollyal meséli az átélteket... Nagyon örvendünk neki!

Zólyomi Kati néptáncos

(*) Itt lakik Kalotaszentkirályon az argentinai magyar néptáncosok szeretett barátja, **Kismihály Zsolt** a kedves családjával. Hányan és hányszor voltunk már náluk!

◀◀ Háttal: Miki figyel... ▶▶

SZÉP ÉLETV, CSERKÉSZÉLET

Érdekes adatok a Tiszai 100 éves jubileumi tutajtúráról:

Lomniczy Mátyás csest. - KMCSSZ - Argentín Körzeti Parancsnok beszámoló szavaiból idézve:

- 2013. augusztus 2-a és 10-e között 181 magyar cserkész (12 országból) vett részt a Tiszai tutajtúrán.

- Jándtól Dombrádig haladtak 12 saját kezűleg megépített tutajon.

- A túra ötlete és a főrendezés Argentínából indult.

- A gyakorlati szervezés közösen és harmonikusan a KMCSSZ és MCSSZ vezetői között jött létre.

- Minden tutajra 14 vagy 15 cserkész jutott, és néhányan parti szolgálatra voltak beosztva.

- A legfiatalabb cserkész 15, míg a legidősebb 67 éves volt.

- Mindössze 107 fiú/férfi és 74 lány/asszony evezte végig.

- 28 olivosi cserkész, segédtsiszt és tiszt utazott át.

- Minden tutaj 27 kétszáz literes fémhordóból és deszkákból lett szakszerűen

megépítve, egy gondosan kitervezett útmutató füzet alapján.

- Két nap kimerítő munka után elindult a flotta neki a Tiszának. Kétoldalt 4-4 evezővel segítettek a tutajok irányításán, illetve haladásán. Néhány szakaszon nagyon lassan folyt a Tisza: muszáj volt evezni.

- A legénység egy része az építkezéssel és főzéssel volt elfoglalva.

- Délben a tutajok kettesével ebédeltek: ez elősegítette az ismerkedést a résztvevők között.

- Napközben volt játék a parton. Sötétedés előtt a tutajok kikötöttek egy előre kitűzött helyen, ahova egy kis csapat előre kenüzött, hogy megfelelő latrinákat készítsen az egész csoportnak, és az esti tábor tüzeket is megrakják.

- Vacsora és alvás, valamint zászló fel- és levonás mind a tutajokon történt, a tutajparancsnokok irányításával.

- Minden tutajon lobogott a magyar zászló, és szintén azok a zászlók, ahonnan a legénység származott.

- Közös volt a reggeli torna, amelyet minden nap egy másik tutaj legénysége vezetett. Mosakodás és rendrakás után a főkapitány és a napos-tiszt szemléztek, majd egy közös szertartás volt a parton, ahol programot és fontos irányításokat adtak ki mindenki számára.

- Ez után kaja- és vízfelvétel, amelyet

egy parton szolgáló csapat intézett el.

- Nagy esemény volt az úszó forgószínpad: minden tutaj valamivel készült, és a legénység kenukkal és úszva ment egyik tutajról a másikra. Volt bíróság (ahol házasságot is lehetett kötni!), kaszinó, kéz- és lábmasszázs szalon, fodrász, kocsmai dalozás, bábszínház, teaház, és remek zenei előadások.

- Sok zenész volt a különböző tutajokon, akik napközben összefutottak és kis koncerteket rögtönöztek, lelkes népdalozás kísérettel. Néptáncra is perdültek a cserkészek a fedélzeten.

- A 12 tutaj neve a következők voltak: Berettyó, Bodrog, Darumadár, Körös, Kraszna, Maros, Ósapa, Sajó, Sólyom, Tapír, Turul és Vén Szamos. Ez utolsó volt a „vének tanácsa”, ahol 30 éven felüliek voltak együtt. Onnan tanácsoltak, segítettek a vezetőségnek. A főkapitány és a túra orvosa is ezen a tutajon volt.

Ez a Tutajtúra egy elő táborra volt az Ócsai Nemzeti Nagytábornak, ahol a

MCSSZ fennállásának 100 évét ünnepelte több ezer cserkész.

*

Telnek a napok, a hetek, lassan a hónapok is. Már hidegen beállt az ősz a Tisza vizeire, a partjára. Azonban még népdaltól hangos minden részt vevő cserkész emléke. Ezek azok az emlékek, amelyek sosem ragadnak a múlthoz, hanem a jelent és a jövőt színesítik, valahányszor szükség van rájuk. Ihletrejtő élménytárak, barátságvárakat biztosítanak, életüket változtatnak meg. A kaland a szó szoros értelmében „kimagaslik” az élet szürkesége fölé, és kíváncsi fejt a nap felé fordítja, a fény felé, a jövő lehetőségei irányában lassan kitaposódó ösvényke útján. Tudjuk, kevesen férnek el egyszerre egy ösvényen, ellenben sokan követhetik őket, ha szép sorban mögöttük állnak - és haladni akarnak!

Jó munkát!

Zólyomi Kati cst.

Harsona zengjen ... Folyt. az 1. oldalról

Muszáj kiemeljem **Demján Sielecki** csodálatos csembaló szólóját. Tapsvihar követte a Bach darabot; ez után kis „rögtönzött meglepetés” következett: **Carolina** felénk fordult, és felkért minden kórusénekest, hogy közeljen a zenekarhoz és énekelje el Mozart „Ave Verum”-ját. Pillanatnyi fegyelmzett mozgás hallatszott, és azonnal felszólt a csodálatosan szép muzsika, amellyel együtt minden hang dísz és pompás egység volt! Carolina vezénylese ismét remek volt, a közönség pedig nagyon hangos és kitartó tapssal ünnepelte meg.

Az egész koncert hangulata kiválóra sikerült, közvetlenre, szerényen és egye szerűen szépségesre. A szétszéledés feltűnően gyorsan történt meg, és egy furcsa csend vonta be az egész Mindszentynumot. Ha nagyon figyeltem volna, biztosan érezhettem volna a beszorult, ottmaradt energia suttozó hangját...

Élveztem. Köszönöm a meghívást, és főleg **Wagner Carolina** tehetségét, a bemutatott eredményét. Az előadás elnevezése sem lehetett volna szerencsésebb: „A zene mindenkié!” Kodály szerint:

„Egy ember énekelhet egyedül. Még szebb, ha ketten énekelnek együtt. S utána legyenek százak, ezrek, addig, amíg a hatalmas harmónia által egy lesz belőlük”.

Zólyomi Kati

Wagner Carolina átszellemülve vezényel...

A MAGYAROK ÍRNAK

Az élet érdemének csodásan sokféle oldala van...

1) A MAGYAR FELVIDÉK MOZZANATAI „Hontalanítás”

Ifjú Szívek Táncszínház (Pozsony)

A múlt század történelmi eseményei számtalanszor bizonyították, hogy a kirekesztés látszólag egyszerű megoldás, de a valóságban működésképtelen. Ennek ellenére voltak, akik a II. VH után ismételtelen felmerülő kisebbségi kérdést lakosságcsere, deportálás és kényszer telepítés útján próbálták rendezni. Szomorú és értelmetlen epizódja ez a történelemnek.

A címben említett előadás a ma is Szlovákia területén élő magyarság hagyományos tánc- és zenekultúráját dolgozza fel. Érzések és képzetársítások szintjén beszél zsigeri jelenségekről. (A témát már érintette az AMH júniusi száma 4.o., a felvidéki Bartusz Réka beszámolójában. Szerk.)

Mindannyian különböző kultúrák, ideológiák és történetek összjátékának termékei vagyunk, mégis sokakban él valamiféle megmagyarázhatatlan és irracionális igény az elhatárolódásra mindentől, ami „más”. Pedig a tartós elszigetelődés kirekesztettséget eredményez, legyen szó életünk bármely területéről. A kérdés ilyenkor már csak ez: kirekesztők vagy kirekesztettek leszünk? A *Hontalanítás*

alapotívuma a kényszer. A lépéskényszer.

„Íme, ilyen egyszerű. Mindössze birtokba kell venni anyanyelvünket, és teljesülhet a néptánc-koreográfusok álma is: színházat csinálni. Mert ez a műsor már az, valódi színház, ha nem mutatható is ki a klasszikus görög színház minden ismérve, azért katarzis van. Mi, nézők vérmérsékletünkől függően titokban elővesszük zsebünkönket, orrot fújunk, szemüvegünket tisztogatjuk - én a szemüveggel igyekeztem palástolni megdöbbenésem és meghatottságom.”

Sebők Géza
(Új Szó, 2013)

2) ERDÉLYI GONDOLATOK „És ilyen jól beszél magyarul?”

«Mindig töprengtem azon, hogy vajon miért? Miért van az, hogy lerománoznak sokszor bennünket Magyarországon. És azon, hogy mennyire várhatjuk el, hogy ne tegyék ezt? Mert tudjuk, sok év alatt szándékos félrevezetés folyt ott is... Pár olvasóm egyik írásom kapcsán azzal vádolt meg, hogy általánosítok, de ez távol áll tőlem. Egyszerűen tudni szeretném, vagy inkább megérteni a jelenség okát.

«Talán ne beszéljünk a régmúltról. Beszéljünk a jelenről, vagy közelmúltról. Egy hete Magyarországon töltöttem pár napot. Bemutattak valakinek, mondván, hogy Erdélyből jöttem. Az illető kézfogás közben ezt mondta: *Bine ati venit* (Isten hozta, a fordítás nem pontos, a jelentése ez). Kedves akart lenni, engem mégis szíven ütött. Valószínű mi, erdélyi magyarok, ebből a szempontból egy kicsit túlérzékenyek vagyunk. Azt gondolom, hogy nem hiába...

«Budapesten jó volt lenni. Róttam az utcákat az unokámmal, játszadoztam vele a Margit-szigeten, és mindegyre azt éreztem, hogy mennyire jó itt lenni, mégiscsak egy kicsit a mi hazánk is az anyaország. Aztán bementem egy kis boltba, utolsó nap, és megint

megbántottak magyarságomban. Félreértés ne essék. A hölgynek nem ez volt a szándéka, tisztában vagyok vele.

«Elmesélem mi történt. Az utolsó apró forintomat, (százast, kétszázast) el akartam költeni, tudván, hogy itthon úgysem váltják be. Beszédbe elegyedtünk az eladóval, és többek között ezt is megemlé tettem. Megkérdezte: honnan jöttem? A válasz hallatán, miszerint Marosvásárhelyről, bájosan elmosolyodott és felkiáltott: - Nahát! *És ilyen jól beszél magyarul?*

«Még mindig nem találok a választ: miért van ez így? De azt gondolom, hogy tennünk kell valamit. A magyarországi testvéreinknek újra és újra el kell magyaráznunk, hogy miért is vagyunk mi pont olyan magyarok, mint ők? Se többek, se kevesebbek, se jobbak (egy szikrányit sem), se rosszabbak. És tegyük ezt elnéző, szeretetteljes türellemmel. Nehéz, tudom. Mint fentebb is írom: jómagam is megbántódtam. De próbáljuk meg! Talán megéri. Talán egyszer teljesen otthon érezhetjük magunkat mi is az édes anyaországban!»

Péterfi Tünde

(Lélekrágó:

Erdélyi magyarnak lenni)

Zsuzsi íróasztaláról...

Lajtaváryné Benedek Zsuzsi cst. rovata

Szép és gazdag - és az enyém!

Mindig arról beszélek, hogy milyen szép a magyar nyelv. Tulajdonképpen nemcsak szép, vagyis talán nem az a lényeg, hogy szép, hanem inkább gazdagságáról kell beszélünk. Nagy gazdagságát nap mint nap újra és újra felfedezem. De aki rávilágított erre, aki felébresztette bennem ezt a nagy érdeklődést a szóbonctan iránt, az **Kiss Dénes** volt. Író, költő, műfordító, könyvtáros. Számomra nagy nyelvész. Nyelvpszichológus, ahogyan ő mondja saját magáról.

Ki is ő? Kiss Dénes 1936. január 1-jén született Pácsán. 1956-1957-ben Pécsre járt főiskolára. 1960-1962 között elvégezte az Újságíró Iskolát. 1956. október 24-én megjelent verse miatt (20 éves volt) 1957-ben kizárták az ország összes főiskolájáról és egyeteméről, majd internálták.

1957 végétől Budapesten gyári munkásként dolgozott, majd könyvtárosként helyezkedett el. 1960-1962-ben az Esti Hírlap, majd üzemi lapok munkatársa, szabadfoglalkozású kb. 10 évig. 1974-1991 között a *Népszava* irodalmi mellékletének szerkesztője volt. 1985-ben a Berzsenyi Dániel Irodalmi és Művészeti Társaság főtítkára lett. 1990-ben a Magyar Néppárt országgyűlési képviselőjelöltje volt. 1991-ben a *Magyar Fórum* főszerkesztő-helyettese és a *Magyarok* című folyóirat főszerkesztője. 1991-1993 között az *Új Magyarország* olvasószerkesztője. 1993-ban a *Vállalkozói Újság* főszerkesztője lett, majd 1993-1994-ben a *Heti Újság*, ill. *Heti Nemzeti Újság* főszerkesztője. 1996-ban a Magyar Művészeti Akadémia tagjai közé választották. 1997-ben a Trianon Társaság társelnöke, 1998-ban a KDNP (Kereszténydemokrata Néppárt) képviselőjelöltje. 1998-tól a *Lyukasóra* folyóirat szerkesztőbizottsági tagja. 2000-ben a Trianon Társaság elnöke lett. 2007-től a Magyar Írók Egyesületének elnöke.

Verse mellett írt novellákat, kritikákat, nyelvészeti tanulmányokat. Fordított orosz, német, észt, de főként finn költők műveiből. Eddig több mint 60 kötete jelent meg. Sok díjat nyert. Elhunyt 2013. június 21-én, 77 évesen.

Verse mellett írt novellákat, kritikákat, nyelvészeti tanulmányokat. Fordított orosz, német, észt, de főként finn költők műveiből. Eddig több mint 60 kötete jelent meg. Sok díjat nyert. Elhunyt 2013. június 21-én, 77 évesen.

Oktoberben írom e sorokat. - 57 évvel ezelőtt, ugyanekkor, ezt a verset merete írni Kiss Dénes, - emiatt változott sorsa...

Velünk, vagy ellenünk?

Döntsd el magyar, mondd ki a szót!
Itt visszalépni nem lehet!

Az ifjúság acél-szíve
a forróságtól megreped! -
Döntsd el magyar, döntsd el diák,
és fonjuk lánccá a kezünk!
Döntsd el, ki éltsz itt e honban
velünk jössz-e? Vagy ellenünk?
Ébredj magyar! Ma aludni
gyalázat! Vakondok szerep!
Jöjj el közénk égő szívvel
s emeld fel büszkén a fejed!
Birka-fejjel gyávák járnak!
Napra-néző a mi szemünk!
Ne várj tovább! Ma határozz!
Velünk jössz-e? Vagy ellenünk?
Felgyújtottuk a szívünket,
szemünkben villámfény lobog,
hozzátok szólunk fásult falvak,
ébredő magyar városok!
Mi lettünk ma a vérkeringés,
új indulókat ver szívünk.
Tudni akarjuk, még ma! Tudni!
Ki van velünk és ellenünk?
Utóda a mártíroknak -
mi döntjük el a holnapunk!
Bitófák nőnek virágok közt,
ha nem merünk, ha hallgatunk!
Kiegyetnek a lelkeinket,
férges marják az életünk!
Holnap késő már! Ma kiáltson:
Ki van velünk és ellenünk!

Kiss Dénes
(1956. október 24.)

Mennyire időtálló felszólító mondat: **Ébredj magyar!** Ébredj! Ne aludj! Csinálj! Mozogjál! Tegyé! Beszélj! Mondjál! Harcolj! Csak ne aludj! Ébredj! Holnap késő! Ébredj!

Itt is, 2013-ban, Dél-Amerikában, ébredj magyar! Vedd észre, mekkora gazdagságról tesz bizonyítékot anyanyelved, őseid nyelve, vedd észre, hogy ezt ápolni kell! Ébredj!

*

Minden hónapban felhozunk példákat, hogy alátámasszuk azt a tényt, hogy nagy kincsről van szó, amikor a magyar nyelvről beszélünk. No, figyelj csak, Kiss Dénes magyarázata szerint:

A **-ban, -ben**-nek az a jelentéstartalma, hogy valahol belül vagyunk. Házban, kádban, szekrényben, világban. Igen ám, de most a ragot a szó elejére teszem. A ragból képezek nagyon egyszerűen egy szót: **banda** (jóllehet az etimológiai szótár szerint ez egy olasz jövevényszó). A banda jelentése ugyanaz, mint amit a rag már megfogalmaz. Hogy abban benne vannak. Ha most meg akarom ismételni, hogy ebben én is benne vagyok, meg kell ismételnem. A **bandában**. Ugyanez a helyzet a **bendővel**. Bendő; ember gyomra. Erre már az etimológiai szótár azt írja, hogy bizonytalan eredetű. Nem véletlen, hogy a **ben** ragot használja, ami azt jelenti, hogy benne tartalmazhat valamit. A **bendő** maga belül helyezkedik el és itt is meg kell ismételnem, hogy **bendőben**. Ez arra példa, hogy a ragok, képzők és jelek a szó elején is előfordulhatnak, a szó közepén is és a szó végén is. Ezáltal rendkívül nagy lesz a szóincs változatainak a száma. És nem véletlen, hogy milyen ragról van szó. Mindig figyeljük meg, mit jelent a rag, és mikor fordul elő. Semmi sem véletlen a magyar nyelvben.

Másfajta példa: a magyar nyelv az első szótagot hangsúlyozza a szóban. A mondatban az első szót. Ez nem különlegeség. Az olasz nyelv a harmadik hangot hangsúlyozza. Az, hogy az első szótagot, az első szót hangsúlyozzuk, **az egyszerű természeti törvény**. Beleillik

a magyar nyelv egészébe, amelynek **minden része visszavezethető a kézzelfogható valósághoz**. Vagyis azért hangsúlyozzuk az első szótagot, illetve az első szót a mondatban, mert akkor van a legtöbb levegő a tüdőben. Ha elkezdünk beszélni, ahogy fog a levegő a tüdőnkben, egyre kevésbé tudunk hangsúlyozni. És nézzük meg azt a szót, hogy beszél, benne van a **szél** szó: amikor beszélek olyan, mintha szél ki-be menne. És figyeljük meg a többi szót: szól, szaval, szónokol, suttog, mindegyikben benne van az „SZ”, ami a szél hangja. Ezt is mind Kiss Dénestől tanultam.

Viszont ami számomra még vonzóbb a magyarban, az a tulajdonsága, hogy képi nyelv. Tehát kiejtek egy szót, és szinte látom magam előtt a képet: többet tudunk kifejezni, mint ami a szótárban van. A valóság nyelve, kristálytisza nyelv. Minden ragnak jelentése van, világ teljességében gondolkozunk. A nyelvünk nagy bölcséletet tartalmaz.

Magyarban minden elvont fogalom és minden fogalom visszavezethető a legvalóbb kézzelfogható valósághoz. Csak röviden említek példákat.

Sejt: kicsi, a legkisebb élő szervezet. „Már él, de nem döntő a létezése”.

Sejtem: kicsit tudok róla. Inkább valamilyen érzésünk van róla, mint tudásunk.

Ismerjük a **fennhéjázó** szavunkat. Használjuk is. Fennhéjázó ember, aki fölülről lenéz, lekezezi a többi. Mi van ebben a szóban? A valóság van benne! Az ősi tapasztalat. A héja! A ragadozó madár. A ragadozó madár, amelynek a tulajdonsága belekerült ebbe a fogalomba. Vagy mondok rögtön egy másik példát, hogy a magyar nyelv milyen emlékekből jeleníti meg ezt a szót, hogy **nyilallik**. Belém nyilallik a fájdalom. Az éles, szűrő fájdalom.

Talán két kedvenc kifejezésem, és már lehet, hogy máskor is mondtam - elnézést, ha ismétlem magam. **MAGYARÁZ**. Milyen más nyelv használja saját népe nevét ahhoz, hogy az értelmet mondja. Magyaráz, értelmez. **Megmondom neked magyarul, csakis magyarul lehet valamit igazán elmondani.** Nyelvünket gondolkodás-módunk tartja ébren. Magyaráz: logikai út bejárása. **FÁZIK**. Az fázik, aki fát keres azért, hogy meleget csináljon. Tehát jelzem, hogy mit miért csinál. Hideg-érzetem van, de megre vágyom! Fára van szükségem.

Ami az íróasztalon maradt:

*Ébredj magyar! Ma aludni
gyalázat! Vakondok szerep!
Jöjj el közénk égő szívvel
s emeld fel büszkén a fejed!*

Hogyan is írja Wass Albert?

Volt egyszer egy ember, aki az ő háza udvarán oszlopot épített az ő Istenének. De az oszlopot nem márványból faragta, nem kőből építette, hanem ezer, meg ezer apró csillám

homok-szemcséből, és a homok-szemcséket köddel kötötte össze. És az emberek, akik arra járva látták, nevettek rajta és azt mondták: bolond. De az oszlop csak épült, egyre épült, mert az ember hittel a szívében építette az ő Istenének.

És amikor az oszlop készen állott, az emberek még mindig nevettek és azt mondták: majd a legelső szél összedönti. És jött az első szél: és nem döntötte össze. És jött a második szél: és az sem döntötte össze. És akárhány szél jött, egyik sem döntötte össze, hanem mindegyik szépen kikerülte az oszlopot, amely hittel épült. És az emberek, akik ezt látták, csodálkozva összeúgtak és azt mondták: varázsló. - És egy napon berohantak az udvarára és ledöntötték az ő oszlopát.

És az ember nem szitkozódott és nem sírt, hanem kiment megint az ő udvarára, és hittel a szívében kezdett új oszlopot építeni az ő Istenének. És az oszlopot most sem faragta márványból, sem nem építette kőből, hanem megint sok-sok apró homok-szemcséből, és a homok-szemcséket köddel kötötte össze.

Forrás: HETI HANGSZÓRÓ
(2012. október. Szerk. Sziki Károly)

CSALÁDI KOMMUNIKÁCIÓ

Kedves fiam, a szobában!

Reméljük, jól vagy. Mi, anyáddal megvagyunk. Örölnénk, ha lejönnél a ma esti vacsorára. A Facebook-on is küldtünk rá meghívót. Jelezz vissza, mert anyád aggódik.

Apád és Anyád, a konyhából.

HUNGÁRIA MAGYAR EGYESÜLET

Pje. Juncal 4250 - (1636) Olivos
☎4799-8437 / Iroda ☎4711-0144

ELNÖK: ZOMBORY ISTVÁN estebanzombory@gmail.com

Választmány: Páros hónapok 3. szerdáján.

Titkárság: Bernáth Erzsébet (*Pintyő*)

Keddőtől - péntekig 18 - 21 óra. Szombat 13 - 18 óra.

hungariabuenosaires@gmail.com

Tartozásának összegét mailen is megérdeklődheti.

Az Egyesületi tagdíjak bankátutalással befizethetők:

Banco de la Provincia de Buenos Aires, Suc. 5080 OLIVOS

Beneficiario: Hungaria CUIT: 30-61506567-2

CBU: 01400380 01508002240916

Cuenta Corriente N°: 022409/1

Kérjük tisztázza mailcímünkre, kinek a tagdíját fizeti,

hány hónapra, és szíveskedjék elküldeni a befizetési

szelvény másolatát. E-mailen küldjük a hivatalos nyugta

másolatát. Az eredeti átvehető az irodaórákban.